

59
RECTOR
ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS,
CHRISTOPH. MARTI-
NUS BURCHARDUS,
MED. DOCT. ET PROF. PUBL. ORD.

AD
SACRA GENETH-
LIACA,
IN MEMORIAM
REDEMPTO-
RIS NOSTRI,
miraculosa conceptione

ex
ILLIBATA VIRGINE
pronati,

p̄io ac devoto pectore celebranda

CIVES ACADEMICOS
monet ac hortatur.

ROSTOCHII, Typis Joh. WepplingI, SERENISS. PRINC.
& ACAD. Typographi,

Nvltamus Vos, Cives Aca-

demici , ad Sacra Natalitia Salvatoris no-
stri, qvi caro factus est, & humanam na-
turam induit, ut omnium misereretur ;
Θεάνθρωπος, DEus & Homo in eadem Per-
sona, ut & indulgere nostris imbecillitati-
bus eo melius posset, & opem eo efficaci-
us ferre indigentibus. Hoc mysterii ple-

num connubium omnem superat mortalium sapientiam, quod
rationis trutina explorare velle, idem foret ac cœlum digitis
complecti, aut integrum exhaurire mare. Verum ea est ple-
rorumque hominum sciendi cupido, ut non contenti sint scire,

Quod res sit, nisi eam secundū quatuor causarum genera cogni-
tam habeant. Quemadmodum autem in rebus naturalibus τὸ ὄν
sufficere Aristoteles jam olim indicavit, si ad τὸ διόντι pertingere
non liceat, sic multo magis in mysteriis Fidei acquiescendum
foret autoritati S. Scripturæ, imprimis cum hæc ipsa jubeat ra-
tionem sub obsequio fidei captivam detinere, ne dum in im-
mensam sapientiæ Divinæ abyssum nos nimium demittere stude-
mus, in præcipitia ruamus, spissis errorum involvamus tene-
bris, ac æternum pereamus. Quid enim utilitatis affert di-

sceptare, an Divina Christi Natura fuerit loco animæ? an
potius Animam rationalem CHristus habuerit? unde hæc
producta sit? an Corpus Christi jam ante nativitatem præex-
stiterit? & quæ sunt alia hujusmodi. Certe qui in hæc curio-
sius inquirunt, similes mihi videntur noctuis, quæ interdum
caligant, cœlo vero sereno & Sole aprico cœcutiunt penitus:
Nam cum mortales ne quidem ea, quæ in naturalibus fiunt, &
quotidie obvia sunt capiant, qui poterunt divina scrutari,
& exhaurire mysteria? Fuisse autem in Salvatore nostro,
præter Divinam Naturam, Animam rationalem, S. Literæ
expressis verbis indicant, dum verus DEus & verus homo dici-
tur: id quod ipse etiam de se toties testatur, Filium homi-

nis

58700(59)

nis se dicendo. Nudum corpus autem naturam humanam non absolvit, sed requiritur, Anima rationalis, cum Corpore Organico conjuncta, id est, tali, quod operationibus animæ respondet. Id quod Novatores quidam etiam advertant, qui hominis formam & naturam in nuda anima rationali quærunt. Si enim hæc sententia vera? sequeretur, quod Spiritus immaterialis sive rationalis corpori canis, muscæ, aut pediculi inditus, foret Homo: id quod non concedent spero, licet quasi pro aris ac focis propugnent, animalcula quævis, olim bruta ac insecta dicta, esse rationalia, & Spiritu gaudere immateriali, ita ut hodie apud hujus sententiæ Patronos admodum vacillet veterum definitio, *Hominem esse animal rationale*. Sed quo prolabimur & id certum, & apud omnes saniori Philosophia imbutos evictum, Hominis naturam consistere in copula spiritus immaterialis cum machina corporis conveniente. Si itaque Christus Verus fuit Homo, ut S. Literæ loquuntur, dubium nullum superesse potest, eum Anima rationali fuisse præditum. Unde autem ortum suum ista habuerit, nemo unquam demonstratum dabit, quamdiu adhuc in obscuro latet, qua ratione animæ in generationis negotio à parentibus in liberos propagantur, an per traducem, id fiat, an novam creationem, an, quo Celeb. Clericus inclinatur, à condito mundo jam præexistentant? Quamcunque enim elegeris sententiam, summis implicaberis difficultatibus. Mirum vero! tantam esse Mentis nostræ caliginem, ut ipsa, quæ est fons ac principium omnis nostræ cognitionis ac ratiocinii, suam nesciat originem. Sed ita in plerisque aliis dubius animus perstat, de quibus nullum conceditur sensuum testimonium. Itaque liberalis magis indolis est, in talibus profiteri suam ignorantiam, quam inanibus figmentis tyronum pascere animos, ac futili & garrula sapientia reddere inflatos. Verum non de Anima tantum Salvatoris nostri, sed corpore etiam variæ agitantur controversiæ: Sic sunt qui à condito mundo id ipsum præexistisse volunt? cui sententiæ potissimum accedunt Phi-

Philosophiæ Mechanicæ addicti, & propterea omnes apparitiones, quæ in Vet. Testamento occurrunt Christo adscribunt, dum Angelis potestatem denegant corpus assumere, argumento ex mechanicis principiis deducto: *Quod scilicet omnis corporum motus fiat per contactum. Spiritus autem immateriales non habere partes extra partes; E. per contactum agere non posse.* Quo ipso tamen suam, in Logicis inscitiam produnt, dum ἀνάβασιν faciunt εἰς ἄλλο γένος, & ex corporum natura ac proprietatibus ad spiritus argumentantur. Posset enim, si recte rationem instituere vellent, erroris ipsos convincere, ipsa Anima rationalis, quæ corpus suum movet, & ex arbitrio regit. Qui vero & hoc cum Malebranchio, ac Celeb. Sturmio negant, voluntque, animam nostram cogitationibus suis nil nisi occasionem DEO præbere, ut iste immediate corpus nostrum moveat, vi Legis, quam sibi ipsi à Condito Mundo præscripserit, isti non considerant, se sententiam suam sponte arguere vanitatis, dum DEO potestatem movendi corpora concedunt. *Si enim id, quod non habet partes, extra partes, corpora movere nequit? nec ipse DEUS id poterit.* Quæ conclusio, si ipsis absorta videtur, necessum est fateantur suum errorem, quoniam immediate ex ipsorum medio termino fluit. Itaque DEUS & Spiritus Immateriales, adeoque & Anima rationalis corpora movent, non equidem per contactum, sive physice aut mechanice, sed longe alia nobiliore, & nobis incognita ratione, ita ut non sequatur apparitiones omnes in Veteri Testamento ipsum instituisse Salvatorem nostrum. Præterea apparitio trium Virorum Abrahamo facta apertissime ostendit, falsum esse, quod isti fingunt: Christus enim unicum obtinet corpus, unde itaque duo reliqua? Quid, quod Dominus expressis verbis à duobus angelis discernitur? Hi enim Sodomam properabant, cum iste interim apud Abrahamum commoraretur, ipsique manifestaret futurum urbium Sodomiticarum exitium. Qui vero porro hæc sententia stare potest cum divina promissione, Messiam ex Semine Abrahami, ac postea Davidis proditurum? si corpus ipsius jam antea præexistit?

Conci.

Concidunt itaqve hæc omnia, æqve ac consequentiæ exinde deductæ : Corpus Christi per uterum Mariæ transiisse tantum, ac peperisse eam utero clauso : Repugnant hæc S. Scripturæ autoritati multis modis, quæ ut in omnibus, quæ ad salutem nostram ac Fidem salvificam pertinent, salva perstet, nostrum omnium interest. Si enim transitum tantum per uterum Mariæ instituit Christus, non opus fuisset novem mensium spatio. Mariam enim vere gravidam fuisse, & spatiū consuetum explevisse, vel ex alloquio Elisabethæ constat, quippe quæ Spiritus Sancti impulsu excitata, eam vocat Matrem Domini. Qui autem Matrem appellare potuisset, nisi filium sub corde gessisset. Præterea in Maria etiam consveta gravidarum signa adfuisse, ex ipso apparet rumore, qui & ipsum permovebat Josephum, ut eam deserere animum induceret. Tam facilis, Cives Academici, mentis humanæ est lapsus, si extra Sphæram suam se evehit, & ultra, quam par est, sapere studet. Ex his autem, nisi fallor satis patet, corpus Salvatoris nostri in utero demum Mariæ fuisse productum, ibidemqve, ex sanguine materno, æq; ac reliqui homines sua habuisse incrementa, ad justum usq; pariendi tempus, ita, ut circa hoc nutritionis & augmentationis negotium omnia secundum consvetas Naturæ Leges sint gesta. Verum quod ipsam Conceptionem attinet, illa omnino miraculi est plena, & penitus ab ordine naturæ recedit, neque ullum humanæ mentis acumen eo usque penetrat, ut eam revelare possit: imprimis cum ne quidem constet, quomodo naturalis conceptio, per maris cum femina consvetudinem, se habeat, aut qua ratione primordium animalium producat. Quæ enim postmodum, formato jam corpusculo, sequitur partium omnium extensio & majus incrementum, per successivam particularum nutricium appositionem, sive potius intus susceptionem fieri, nemo est qui dubitat. Verum prima fœtus stamina quomodo producantur, & rite formentur, nondum inter naturæ Scrutatores convenit, quæque hac de re sententiæ prostant

stant, non carent suis dubiis, nec à contradictionis telis sunt immunes. Licet enim recentiorum industria constet, in femellis adesse ovaria, & quodlibet generari ex ovulo, non tamen, quod primam foetus formationem attinet, plus veteribus sapiamus. Qui enim Philosophiæ Mechanicæ nimium, quam par est, student, & perfectam delineationem foetus in ovulo adesse persuasum volunt, ita ut post imprægnationem nil aliud accedat, quam partium nuda extensio, erroris statim convincuntur, quod ex congressu diversi generis animalium non pullus pronascitur matri similis, ipsiusque naturæ respondens, (quod ex illorum hypothese necessum foret,) sed aliud longe animal, ex matre aliquid, aliquid ex patre obtinens, ut e. g. Mulus. Taceo foetus monstrosos, ex depravata matris imaginatione productos, quippe qui aperte evincunt foetum in ovulo successive formari: Si autem prætendunt, tales jam præexistere, antequam vitiosam imaginationem contrahat mater, nimium sibi credi postulant. Præterea necessum est, ut aliquando in ovulis femellarum primordium sumant corpuscula ista foetuum minima, & tum pristinum denuo occurrit dubium, ex qua causa, quando & quomodo formentur; aut ut eo tandem deveniant, in Ovario Evæ Matris adfuisse corpuscula & delineationes totius generis humani, quod absurdum. Effugium equidem hic quaerit Altorffina Academia quondam Ornamentum *Celeb. Sturmii*, dicendo, corpuscula, sive primordia seminalia omnium animalium, ac totius generis humani, jam à condito exstare mundo, & instar atomorum per aëra volitare: atrahi etiam cum aëre hæc ipsa, & per corpora quævis promiscue ferri, ac toties circulari, donec commodum inveniunt ovarium, suæ naturæ ac conformationi aptum. Si vero non inveniunt, ut in corpore masculino, aut in diversi generis animalibus, tum per poros cutaneos, aut alia corporis emuntoria denuo hæc ipsa excludi, ut pristina restituantur libertati. Sed hæc sunt Mathematicorum fata, qui cum in suis disciplinis

sciplinis nil admittant, nisi quod ex principiis firmis ac demonstrativis fluit, sic cum falcem in alienam messem immittunt, nec quælibet ad numeros ac mensuras redigere possunt, ad fisiones mentis fiunt proclives, ut habeant ex quibus porro demonstrationis ducant filum. Lewenhoecky sententia, quæ hominis primordium vermem dicit, indigna est refutatione, nec quantum sciam, sectatores habuit. Tantam autem vermium copiam microscopiorum usu in semine masculo observari gloriatur, ut in particula seminis canini, quæ vix pulvisculi minimi magnitudinem æquabat, plus quam decem millena, millia vermium numeraverit. Hic autem incredibilis numerus, qui sine confusione institui nequit, satis evincit, Celeberrimum Virum nimium hic indulisse imaginationi. In quem finem enim tantus vermium numerus utero foret immittendus? imprimis cum ipse asserat, vermiculos istos mutuis cædibus in se invicem sævire, donec, omnibus internecione deletis, unus restet victor, hominis futuri gloriosum primordium? Superest sententia, quæ Spiritum quendam Plasticum asserit, qui in congressu maris cum femina ad ovulum translatus illic in molli & gelatinosa materia prima ducat stamina, donec per affluxum sanguinis plus materiæ afferatur, in corpusculi incrementum ac partium justum robur. Est autem hæc omnium, ut mihi quidem videtur maxime probabilis, quoniam plerisque phænomenis, quæ circa generationis negotium occurrunt, solvendis est idonea: Verum, cum nec ista contradicentium pruritum effugere possit, nec ipsi hujus sententiæ Patroni inter se conveniant, an immaterialis sit Spiritus iste, an materialis, facile patet, generationis negotium in Democriti puteo latere, & forte inter ea esse, quæ Natura arcano involucro in perpetuum vult obvelata, ita ut ad ejus abdita mentis oculis nunquam pateat accessus. Si hoc itaque nobis non licet, multo minus de mysterii plena Divæ Matris conceptione quicquam certitudinis inveniet mentis humanæ imbecillitas. Abstinendum

tinendum itaque foret ab omnibus locutionibus , sententis-
 que, quæ animum in devia rapere , & sinistram opinionem in-
 spirare possunt. Potius omnes , qui Sacrarum Literarum au-
 toritatem sancte veneramus, in istis acquiescimus, quæ Sum-
 mum Numen nobis revelata voluit, nil detrahendo ipsis, vel te-
 mere apponendo. Recte enim credentibus sufficere potest,
 DEum miraculoso ex Virgine illibata partu suum nobis conces-
 sisse Filium, ut hujus interventu perditos mortales sibi adopta-
 ret, & cœlestis hæreditatis redderet participes. Cujus miseri-
 cordiæ, & infinitæ bonitatis exemplum ut nulla temporum ob-
 livio deleteret, à Veneranda Antiquitate, & primis Ecclesiæ
 Fundatoribus jure est prospectum, institutis Genethliacis Sacris,
 quibus memoriam Salvatoris, ex Virgine immaculata pronati,
 pio recolamus pectore, & justas grates persolvamus. Quod
 Festum cum crastina luce, temporum revoluto ordine cele-
 brandum denuo sit, Cives Academicos, quotquot nostrum or-
 nant Athenæum, & liberalis indolis sunt, hortamur & ob-
 testamur; immorigeris vero, pro ea qua fruimur autoritate,
 imperamus ac jubemus, ut non tantum abstineant à comessa-
 tionibus, digladiationibus, aliisque actibus, humanarum lite-
 rarum Cultore indignis, ac indecoris: Sed hoc potius agant,
 ut frequentes cœtibus sacris interfint, & pio ac devoto animo
 Summi Numinis benignitatem, in Filio suo Unigeni-
 to nobis concessam, agnoscant ac serio
 venerentur.

P. P. die XXIV. Decembris
Anni MDCCXX.

